

Litgrid AB
A. Juozapavičiaus g. 13
LT-09311, Vilnius
T +370 5 278 2777
F +370 5 272 3986
info@litgrid.eu

www.litgrid.eu

Įmonės kodas
302564383
PVM mokėtojo kodas
LT 100005748413

Originalas nebus siunčiamas

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai

2015-09-01 Nr. SD- 3609

Verkių g. 25C, LT-08223, Vilnius
rastine@regula.lt

DĖL ELEKTROS ENERGIJOS PERDAVIMO, SKIRSTYMO IR VISUOMENINIO TIEKIMO PASLAUGŲ BEI VISUOMENINĖS KAINOS VIRŠUTINĖS RIBOS NUSTATYMO METODIKOS PROJEKTO

Susipažinę su Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtu nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 dėl elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos (toliau - Metodika) patvirtinimo“ pakeitimo, teikiame savo pasiūlymus ir pastabas dėl Metodikos nuostatų.

PRIDEDAMA:

1. LITGRID AB pasiūlymai ir pastabos „Dėl elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos (toliau - Metodika) pakeitimo“ projekto, 4 lapai.

Finansų departamento direktorius

Rimantas Busila

D. Zagorskis, tel.(8 5) 278 27 15, el. p. darius.zagorskis@litgrid.eu

LITGRID AB PASIŪLYMAI IR PASTABOS DĖL ELEKTROS ENERGIJOS PERDAVIMO, SKIRSTYMO IR VISUOMENINIO TIEKIMO PASLAUGŲ BEI VISUOMENINĖS KAINOS NUSTATYMO METODIKOS (TOLIAU – METODIKA) PAKEITIMO PROJEKTO

2015 m. rugsėjo 1 d.
Vilnius

Nr.	Metodikos nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
1.	<p>7.2.2. tinklo elementų, kurių naudingo tarnavimo laikotarpis, nustatytas pagal Komisijos Aprašo 5 priede patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, nėra pasibaigęs arba nesibaigia reguliavimo laikotarpiu, kuriam nustatomas reguliuojamų paslaugų kainos, vertę (reguliuojamos paslaugos ir (ar) produkto turto vertę), kuri apskaičiuota:“</p>	<p>Iš Metodikos nuostatų ir po viešosios konsultacijos vis tik liko neaišku, kaip bus apskaičiuoti kapitalo kaštai Metodikos 7.2.2. punkte nurodytiems tinklo elementams: a) ar taikant sąnaudų apskaitos istorinę vertę metodą pirmiems reguliavimo periodo metams suskaičiuoti kapitalo kaštai bus nekiniami (fiksiuoti) per visą reguliavimo periodą; b) ar jiems kasmet bus taikomos faktinės nusidėvėjimo sąnaudos (istorine verte) ir Metodikos 7.2.3. punkto formulė turto vertei suskaičiuoti. Jei bus taikomas b) variantas, siūlytume apjungti 7.2.2. ir 7.2.3. punktus.</p>	
2.	<p>8.2.5. Ekonomiškai pagrįstas darbo užmokesčio kaštų dydis pirmiems reguliavimo periodo metams yra apskaičiuojamas pagal formulę: $OPEX_{t(PU)} = OPEX_{t-2(PU)} \times \left(\frac{\Delta DU_{t-1}-e}{100} + 1 \right) \times \left(\frac{\Delta DU_{t-e}}{100} + 1 \right)$ čia: OPEX_{t(PU)} - darbo užmokesčio kaštai metais t (pirmais reguliavimo metais); OPEX_{t-2(PU)} - darbo užmokesčio kaštai metais t-2. Pakoreguoti pagal Komisijos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo rezultatus; ΔDU_t - prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais t-1, %. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos duomenis;</p>	<p>Komisija darbo užmokestį gali nustatyti ir vadovaujantis Metodikos 8.2.2. punkto nuostatomis, todėl atitinkamai siūlomas šio punkto pakeitimas. Finansų ministerija skelbia nominalų vidutinio darbo užmokesčio pokytį, kurį mūsų manymu ir reikia naudoti, taip pat, kaip ir apskaičiuojant šį rodiklį ir reikia naudoti.</p>	<p>8.2.5. Ekonomiškai pagrįstas darbo užmokesčio kaštų dydis pirmiems reguliavimo periodo metams yra apskaičiuojamas pagal formulę: $OPEX_{t(PU)} = OPEX_{t-2(PU)} \times \left(\frac{\Delta DU_{t-1}-e}{100} + 1 \right) \times \left(\frac{\Delta DU_{t-e}}{100} + 1 \right)$ čia: OPEX_{t(PU)} - darbo užmokesčio kaštai metais t (pirmais reguliavimo metais); OPEX_{t-2(PU)} - darbo užmokesčio kaštai metais t-2. Pakoreguoti pagal Komisijos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo rezultatus arba nustatyti atsižvelgiant į Metodikos 8.2.2. punkto nuostatas; ΔDU_t - prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis metais t lyginant su</p>

Nr.	Metodikos nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
	<p>ΔDU_{t-1} - prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis metais $t-1$ lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-2$, %. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos duomenis; e - efektyvumo koeficientas, %;</p>		<p>atitinkamu indeksu metais $t-1$, %. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos duomenis; ΔDU_{t-1} - prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis metais $t-1$ lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-2$, %. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos duomenis; e - efektyvumo koeficientas, %;</p>
3.	<p>36. Pirmiausia Modelis apskaičiuoja bendras PSO leidžiamas t metų nekoreguotas pajamas. Bendros PSO leidžiamos pajamos apskaičiuojamos pagal formulę:</p> $LRAIC_{TSO,t} = P_{TSO,0} - \left(\frac{P_{TSO,0} - LRAIC_{TSO,m}}{T} \right) \times t$ <p>čia: $LRAIC_{TSO,t}$ - PSO nekoreguotos t metų leidžiamos pajamos; $P_{TSO,0}$ - PSO leidžiamos pajamos metų, einančių prieš pirmus reguliavimo periodo metus; $LRAIC_{TSO,m}$ - PSO bendros leidžiamos paskutinių nustatomo reguliavimo periodo metų pajamos; T - reguliavimo (modeliavimo) periodo trukmė metais; t - reguliavimo periodo metų eilės numeris, kuriam skaičiuojamos nekoreguotos leidžiamos pajamos.</p>	<p>Atkreipiamė Komisijos dėmesį kad būtų teisinga tiesinės progresijos principą pritaikyti tik skirtumui tarp optimizuoto turto kapitalo kaštų einamąja ir istorine verte, o ne bendrųjų pajamų skirtumui. Juk neoptimizuoto turto kapitalo kaštai yra kintantys ir bus perskaičiuojami Metodikos 7 punkte nustatyta tvarka.</p> <p>Bet kokių atveju skaičiuojant neoptimizuoto turto vertę 2020 m. Modelyje neturėtų būti vertinamas šio turto nusidėvėjimas, kaip nebus vertinamos ir investicijos.</p> <p>Punkto pakeitimas pagal Metodikos 32.1.2 nuostatas.</p>	<p>36. Pirmiausia Modelis apskaičiuoja bendras PSO leidžiamas t metų nekoreguotas pajamas. Bendros PSO leidžiamos pajamos apskaičiuojamos pagal formulę:</p> $LRAIC_{TSO,t} = P_{TSO,0} - \left(\frac{P_{TSO,0} - LRAIC_{TSO,m}}{T} \right) \times t$ <p>čia: $LRAIC_{TSO,t}$ - PSO nekoreguotos t metų leidžiamos pajamos; $P_{TSO,0}$ - PSO leidžiamos pajamos metų, einančių prieš pirmus reguliavimo periodo metus; $LRAIC_{TSO,m}$ - PSO bendros leidžiamos paskutinių nustatomo reguliavimo periodo metų pajamos; T - reguliavimo (modeliavimo) periodo trukmė metais—konkretūs Komisijos sprendimu nustatyti reguliavimo periodo metų eilės Nr.; t - reguliavimo periodo metų eilės numeris, kuriam skaičiuojamos nekoreguotos leidžiamos pajamos.</p>
4.	<p>35.2. metinio OPEX, kuris apskaičiuojamas iš Metodikos 8 punkte nustatyta tvarka apskaičiuoto OPEX eliminavus tiesiogiai tinklo valdymo paslaugai priskiriamą OPEX ir įvertinus planinį infliacijos dydį.</p>	<p>Metodikos III skyriaus ketvirtas skirsnis yra panaikinas, todėl siūlome panaikinti visas nuorodas į tinklo valdymo paslaugą.</p>	<p>35.2. metinio OPEX, kuris apskaičiuojamas iš Metodikos 8 punkte nustatyta tvarka apskaičiuoto OPEX eliminavus tiesiogiai tinklo valdymo paslaugai priskiriamą OPEX ir įvertinus planinį infliacijos dydį.</p>

Nr.	Metodikos nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
		Vadovaujantis Metodikos 8 punktu apskaičiuojant OPEX galima eliminuoti PSO nacionalinės balansavimo funkcijos OPEX.	
5.	<p>37. Nekoreguotos PSO leistinos pajamos apskaičiuojamos naudojant Modelį, kuris sumodeliuoja tinklą, atsižvelgiant į būsimą elektros energijos paklausą su elektros energijos tranzitu. Apskaičiuojant PSO leidžiamas pajamas už elektros energijos perdavimo paslaugą šalies poreikiui, iš nekoreguotų leidžiamų PSO pajamų atimamos:</p> <p>37.1. numatomos pajamos iš elektros energijos tarptautinio tranzito ir įėjimo į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką;</p> <p>37.2. tinklo valdymo paslaugos Kapitalo kaštai ir OPEX.</p> <p>38. PSO leidžiamos pajamos už perdavimo paslaugą šalies poreikiui apskaičiuojamos pagal formulę:</p> $LRAIC_{110,t} = LRAIC_{T50,t} - IT_{T50,t} - NMS_{T50,t}$ <p>čia: $LRAIC_{110,t}$ - nekoreguotos t metų PSO leidžiamos pajamos už elektros energijos perdavimą šalies poreikiui; $LRAIC_{T50,t}$ - nekoreguotos Modeliu apskaičiuotos t metų PSO leidžiamos pajamos; $IT_{T50,t}$ - planuojamos elektros energijos tarptautinio tranzito pajamos t metais; $NMS_{T50,t}$ - Modelio apskaičiuotos t metų tinklo valdymo paslaugos pajamos pagal Metodikos</p>	<p>37. Nekoreguotos PSO leistinos pajamos apskaičiuojamos naudojant Modelį, kuris sumodeliuoja tinklą, atsižvelgiant į būsimą elektros energijos paklausą su elektros energijos tranzitu. Apskaičiuojant PSO leidžiamas pajamas už elektros energijos perdavimo paslaugą šalies poreikiui, iš nekoreguotų leidžiamų PSO pajamų atimamos:</p> <p>37.1. numatomos pajamos iš elektros energijos tarptautinio tranzito ir įėjimo į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką;</p> <p>37.2. tinklo valdymo paslaugos Kapitalo kaštai ir OPEX.</p> <p>38. PSO leidžiamos pajamos už perdavimo paslaugą šalies poreikiui apskaičiuojamos pagal formulę:</p> $LRAIC_{110,t} = LRAIC_{T50,t} - IT_{T50,t} - NMS_{T50,t}$ <p>čia: $LRAIC_{110,t}$ - nekoreguotos t metų PSO leidžiamos pajamos už elektros energijos perdavimą šalies poreikiui; $LRAIC_{T50,t}$ - nekoreguotos Modeliu apskaičiuotos t metų PSO leidžiamos pajamos; $IT_{T50,t}$ - planuojamos elektros energijos tarptautinio tranzito pajamos t metais; $NMS_{T50,t}$ - Modelio apskaičiuotos t metų tinklo valdymo paslaugos pajamos pagal Metodikos</p>	

Nr.	Metodikos nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
	<p>54 punkte nustatyta tvarką (šios pajamos nedengia balansavimo kaštų);</p>		<p>54 punkte nustatyta tvarką (šios pajamos nedengia balansavimo kaštų);</p>
6.	<p>47. Indeksavimo koeficientas apskaičiuojamas pagal formulę:</p> $IK_{110,t} = 1 + ((i_{t-2}^f - i_{t-2}^{pl}) \times OPEX_{t-2}(be\ DU)) + (\Delta DU_{t-2}^f - \Delta DU_{t-2}^{pl}) \times OPEX_{t-2}(DU)$ <p>48. Perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinė riba, taikant indeksavimo ir kiekio poveikio koeficientus a, apskaičiuojama pagal formulę:</p>	<p>Metodikos 47 punkte pateikta formulė yra neteisinga, nes ji neįvertina OPEX santykio su visų pajamų lygiu.</p> <p>Skirtingais reguliavimo periodo metais pagal Metodikos 39 punktą suskaičiuotos galutinės leistinos pajamos $P_{110,t}$ gali ženkliai skirtis. Koregavimo koeficientų taikymas skirtingam pajamų lygiui ir/ arba jų daliai yra matematiškai sudėtingai aprašomas ir taip, kaip yra dabartiniame projekte, tik gali iškreipti leistinas pajamas. Pakartotinai siūlome atsakyti viršutinės kainų ribos koregavimo koeficientais ir leistiną pajamų dydį koreguoti absoliučiais o ne santykiniais pokyčių dydžiais.</p>	
7.	<p>$T_{110,t} = (P_{110,t} \times IK_{110,t} \times EK_{110,t}) / E_{110,t}$</p> <p>Metodikos 2 priedo lentelė</p>	<p>Jei Metodikos 7.2.2. punkte nurodytiems tinklo elementams kapitalo kaštai bus suskaičiuoti 1 komentaro b) variantu, juos taip reikėtų išskirti atskira eilute arba apjungti su pagalbinų tinklo elementų ir kitu reguliuojamai veiklai naudojamu turtu.</p> <p>Įmonė pirmiems reguliavimo periodo metams galės pateikti tik turto istorines vertes, lieka neišku kokias vertes reikės pateikti antriams-penktiems reguliavimo periodo metams - istorines ar jau įvertinus optimizuotų turto elementų einamąsias vertes.</p> <p>Lentelės 5 eilutę siūlome pervadinti „Parduoto, perleisto ir nurašyto turto per 20__ metų“ likutinė vertė 20__ gruodžio 31 d. (ataskaitinių metų pabaigai) - nes jo likutinė vertė metų pabaigoje lygi nuliui.</p> <p>Siūlome išbraukti lentelės 6.2 eilutę, nes ji skaičiavimuose nenaudojama (jei 2 eilutėje įrašoma turto vertė nevertinant dotacijų), be to dotacijos ne tik kaupiamos bet ir nudėvimos.</p>	